

ГИЙОМ АПОЛИНЕР

ПРЕСЛЕДВАНЕТО НА ОРЕЛА

Превод от френски: Мария Коева, 1985

chitanka.info

На Пол Ломбар

От седмица се намирах във Виена, Австрия. Валеше неспирно дъжд, но макар и посред зима, времето бе меко.

Държах да посетя Шьонбрюн и изпълнен с вълнение, обходих печалния мокър парк, където се бе скитал трагичният крал на Рим^[1], принизен в ранга на херцог Райхщатски.

От височината на кулата „Глориет“, чието име — иронично умалително от френската дума „слава“ — навярно му бе навявало спомени за славата на баща му и на Франция, аз дълго съзерцавах столицата на Хабсбургите, а когато падна нощ и светнаха лампите, поех към хотела, в центъра на града.

Заблудих се из предградията и след доста обикаляне стигнах до някаква безлюдна улица, широка и зле осветена. Съгледах едно магазинче и макар то да бе тъмно и наглед пусто, се канех да вляза и да помоля да ме упътят, но вниманието ми бе привлечено от някакъв минувач, който ме задмина, побутвайки ме леко. Беше нисък на ръст и на раменете му се вееше офицерски плащ. Забързах крачка и го настигнах. Зърнах го в профил, но едва различил чертите му, отстъпих. Наместо човешко лице съществото имаше орлов клюн — извит, твърд, страховит и безкрайно царствен.

Превъзмогнах ужаса си, продължих да крача напред и внимателно разглеждах странната особа с човешко тяло и глава на граблива птица. Тя също се извърна към мен и втренчено ме загледа, а треперещ старчески глас изрече на немски следните думи:

— Не бойте се, господине. Не съм лош. Много съм нещастен.

Уви! Отговор не намерих и никакъв звук не излезе от гърлото ми, пресъхнало от смут. Гласът продължи, но вече властно и с презрителна нотка:

— Маската ми ви плаши? Истинското ми лице ще ви стресне повече. Никой австриец не би могъл да го гледа без ужас, защото — знам това — досущ приличам на своя дядо...

В този миг множество от хора нахлу в улицата тичешком и с викове. Други наизлязоха от магазините или надвесиха глави от прозорците. Спрях и погледнах зад себе си. Видях, че преследвачите бяха войници, облечени в бяло офицери, лакеи с ливреи и един грамаден швейцарец, който размахваше дълъг бастун със сребърна дръжка. Неколцина коняри тичаха отстрани, понесли запалени факли. Любопитен бях да узная кого гонят и обърнах поглед в следваната от тях посока. Ала видях пред себе си само чудноватия силует на човека с маска на орел, който бягаше, разперил ръце и извърнал глава, сякаш искаше да прецени грозящата го опасност.

И в този миг ме споходи ярко и силно вълнуващо видение.

Откъм гърба, с лакти, разперили пелерината, и с клюн, открояващ се над дясното рамо, беглецът до съвършенство наподобяваше хералдическия орел, изобразен на герба на френската империя. Това славно знамение се мярна само за миг, ала разбрах, че не бях единствената жертва на тази зрителна измама. Ловците, преследващи Орела, смаяни се заковаха при вида му, но колебанието им продължи само докато траеше видението.

Тогава клетата човекоподобна птица изви клюна си и пред очите ни остана просто нещастникът, който полагаше отчаяни усилия да се изплъзне от неумолимите си врагове. Те скоро го догониха и в светлината на факлите видях как кошунствените им ръце се стоварват върху преследвания Орел. Той извика няколко думи, от които останах толкова потресен и вцепенен, че дори не помислих да му се притека на помощ.

Ето смисъла на сетния му вик:

— Помощ! Аз съм наследникът на Буонапарте...

Но юмручни удари обсипаха клюна и главата му и прекъснаха неговия вопъл. Той падна бездушен и онези, които го бяха пребили, мигом го вдигнаха и отнесоха тичешком. Отрядът изчезна зад ъгъла. Напразно се опитах да го настигна и дълго останах неподвижен на пресечката на улицата, по която бе поел, загледан в трепкащите светлини на отдалечаващите се факли...

Наскоро след тази необичайна среща отидох на прием у един австрийски благородник, с когото се бях запознал в Париж. Присъстваха възхитително красиви жени, много дипломати и офицери. По едно време останах насаме с домакина, който ми каза:

— Напоследък във Виена упорито се носи странна легенда. Вестниците нищо не споменават, защото очевидно звучи твърде нелепо, за да ѝ повярва кой да е разумен човек. Все пак за французите тя представлява интерес, та затова искам да ви я предам. Твърди се, че тайно бракосъчетание свързало херцог Райхщатски с девойка от нашата висша аристокрация и че един син — плод на този съюз — бил отгледан без знанието дори на приближените на кралското семейство. Тази височайша особа — действителен наследник на Наполеон Бонапарт — живяла чак до преклонна възраст и ако се вярва на слуховете, умряла едва преди два-три дена при особено трагични обстоятелства, за които не са известни никакви подробности...

Останах безмълвен, без да знам какво да отвърна. И сред светското празненство си представих тъжния образ на стария Орел, разговарял с мен, който носеше на скритото си поради държавни интереси лице славния белег на августейши род и бе навярно синът на Орлето.

[1] Франсоа-Шарл-Жозеф Бонапарт, наричан още „Орлето“ (1811–1832) — син на Наполеон I и на Мария — Луиза. Провъзгласен за „крал на Рим“ при раждането си и признат за император от камарата след второто абдикиране на Наполеон, той прекарал целия си живот в Шьонбрюн с дядо си, Франц II Австрийски, под името херцог Райхщатски. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.